

ΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀπὸ τὸν Ἀπρίλη ἀκόμα ἀρχίζουν τὰ πανηγύρια στὸ Μεσολόγγι. Ὁ Ἀγιώργης τοῦ Μπουχωριοῦ κάνει καλὴ ἀρχή. Ὁ σιδηρόδρομος κουβαλᾷ ὀλημερίς τὸν κόσμον στὰ χαριτωμένα ἐκεῖνα μέρη τῆς Βαριάσθας, κι' ἡ βοή τοῦ πανηγυριοῦ πασχίζει νὰ ξεπεράσῃ τ' ἀδιάκοπο ροχάλισμα τοῦ Φίδαρη, ποῦ κυλιέται φιδωτὸς ἀνάμεσα σὲ πυκνὰ δάση ροδοδαφνῶν, πέρα πρὸς τὴ θάλασσα. Ἐπειτα ἔρχεται ἡ μοναδικὴ Ἀγία Λεοῦσα, τῆς Κλεισοῦρας μὲ τὸ μοναστηράκι της, καὶ τὴ θαυματουργὸ εἰκόνα τῆς Παναγίας, κρεμασμένη στους ἀψηλοὺς καὶ σὺν μαχαῖρι ἴσιους ξερόβραχους τῆς θαυμαστῆς χαράδρας. Ὁ Αἰθανάσης ὕστερα, ἓνα ἐκκλησιάκι, δέκα λεπτὰ μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλι, πᾶχει τόση ἱστορία ὀλόγυρα στὰ ἁγιασμένα ἀπὸ τὸ λιθάνι τῆς δόξας χώματά του, καὶ παραστένει τόσο ὁμορφα ἀνάμεσα στὰ πράσινα ἀμπέλια. Ὑστερα ἔχει ἀράδα ὁ Ἀγιάννης κατὰ τὸ ρέμμα, ὁ Ἀγιάννης τοῦ Νιοχωριοῦ ὕστερα πέρα ἀπὸ τὸ νησί τ' Ἀνατολικοῦ, κοντὰ στὸν ποταμὸ τὸν Ἄσπρο, κ' ἔτσι πᾶει λέοντας ὅλο καὶ πανηγύρια ὅλο τὸ Μάη, ὅσο ποῦ φθάνει τὸ πανηγύρι τῆς Κλεισοῦρας, στὸ ἱστορικὸ νησιάκι, κι' ἡ μεγάλη κι' ἡ ἀσύγκριτη χαρὰ τοῦ Ἄϊ Συμιοῦ, ποῦ τὴν ξιστόρησε πέ- ρυσι στὸ «Ἄστυ» τόσο γραφικὰ ὁ φίλος Πέτρος Ἀβράμης. Καὶ ποῦ νὰ τὰ λέμε ὅλα ἴσια μὲ τὸν Αὐγουστὸ καὶ παρέκει. Ὅλ' αὐτὰ τὰ πανηγύρια δὲ παραλλάζουν μεταξὺ τους καὶ πολὺ ὅλα ἔχουν τὴν αὐτὴ ὄψιν, καὶ τὸ καθένα ἔχει καὶ μιὰ δική του χάρι κανένα δὲν ἔχει ξεχωριστὸ γνῶρισμα, καὶ τὸ καθένα ἔχει κ' ἓνα δικό του μάγεμμα. Ἴσως ὅλ' αὐτὰ τὰ κάνει ἡ ἀνοιξὴ μὲ τὴν ξαφνικὴ ἀνθισί της, ἴσως τὰ κάνει αὐτὸς ὁ τόπος, ποῦ κάθε ραχούλα του, κάθε λαγγαδιά, κάθε κάμπος μαγεύει τὸ μάτι, καὶ συνεπαίρνει τὴ ψυχὴ. Ὅλ' αὐτὰ δὲν εἶνε παρὰ ἀπλᾶ, μικρούλια ἐξωκκλησιάκια, ἄλλα κάπως περιποιημένα, ἀσβεστωμένα, μὲ ψηλὰ δεντράκια, γύρω, μὲ πράσινους θόλους, καὶ ἄλλα ἔρημα, μαυρισμένα, ξασπρισμένα, μὲ τὴ μιὰ πλευρὰ τους νι- χτισμένη, μὲ τὴν ἄλλη παλαιὰ, ἀπομεινάρη χρόνων βυζαντινῶν, μὲ κάνα παράξενο φυτωμένο δεντράκι ἀψηλὰ στὴν στέγη τοῦ ἱεροῦ, μὲ δυό, τρία μνήματα στὸ πλάι, μὲ καμμιά μάντρα ὀλόγυρα, ἢ μὲ κάνα μισογκρεμισμένο γυροθόλι. Εἶνε ὅμως καὶ διαφορές. Ἡ Ἀγία Ἐλεοῦσα ἔχει καλὰ χτίρια, κηπαρέλια κομψά, καλὰ κελλιά, μικρὲς πλατεΐαις

καλοπεριποιημέναις, ἀπ' τὸ καιρὸ ποῦ ζούσε ὁ μακαρίτης Παλαμάς, ὁ πρῶτος καλόγηρος τοῦ μοναστηριοῦ, ποῦ τὸ κεφάλι του στόλιζε ὁ καλογηρικὸς σκούφος, καὶ τὸ σελᾶχι του κουμπούραις καὶ γιαταγάνια (σὲ κῆνα φυλλάδιο τοῦ «Παρνασσού» θὰ δώσουμε τὴν περιεργὴ εἰκόνα τοῦ σχωρεμένου αὐτοῦ ἀνθρώπου, εἰκόνα π' ἀξίζει νὰ στολίση σωστὸ μυθιστόρημα), καὶ ὁ Ἅϊ Συμιὸς μὲ τὸ καλοχτισμένο μοναστηράκι του, καὶ τὴν ἀθάνατη ρομπάντζα του. Τ' ἄλλα ὅλα εἶνε ἀφημένα στὴν τύχη τους. Κοιμοῦνται, λές, ἀλάκερο τὸ χρόνο σὲ βαθύ ὕπνο· ἀρῆα καὶ ποῦ νὰ τὰ ξυπνήσῃ κάποτε τὸ μυρμουρίσμα τοῦ παππα, σὲ καμιὰ μονοεκκλησία, ἢ τὸ τραγοῦδι καμμιᾶς παρέας, ποῦ ὁ πόθος τῆς ἐξοχῆς τὴν φέρνει καὶ ξεφαντόνει στὴν ἐρημιὰ τους. Κοιμοῦνται, θαρρεῖς, μὰ σ' αὐτὸ τὸν ὕπνο τους, σ' αὐτὴ τὴ νάρκη τους, λές καὶ μαζεύουν μάγια, λές κι' ἀραδιάζουν στολίδια, γιὰ νὰ ξυπνήσουν τὴ μέρα τῆς γιορτῆς περιχυμένα ἀπὸ φῶς καὶ ζωὴ, καταστολισμένα ἀπὸ ἀνθη καὶ χηλιδο-νιῶν λαλήματα, ξαφνισμένα στὸν ἀχρὸ τοῦ νταουλιῦ, καὶ στοῦ ζουρνᾶ τὸ ξελαρυγγισμα.

Ἀποβραδὺς ἀκόμα τῆς παραμονῆς ξεκινᾷ ὁ κόσμος ἀπὸ τὴν πόλι γιὰ τὸ πανηγύρι. Πρῶτος ἀπ' ὅλους ὁ Ἐπίτροπος μὲ τὸ γαϊδουράκι του φορτωμένο ἀπὸ κερὰ, κι' ἀπὸ χίλια δυὸ λογιῆς πράγματα. Ὁ ἐπίτροπος ἀπάνω κάτω εἶνε ἕνας κοντός, κοντούταικος ἀνθρωπάκος, νᾶνος σωστός ποῦ πέρνει μαζὶ τοῦ ἀγκομαχῶντας μιὰν ἀσήκωτη φουστάνελλα, κι' ἕνα φέσι κόκκινο ποῦ ζυγίζει τ' ὀλιγώτερο, τὸ μισὸ ἀνάστημά του. Ἄν καὶ εἶνε τσολλάκης, εἶν' ἀκούραστος, ἔχει φτερὰ στὰ πόδια, καὶ τρέχει, τρέχει ἄλοένα. Ποῦ τὸν βλέπεις, ποῦ τὸν χάνεις, τώρα ἐδῶ, καὶ τώρα ἐκεῖ. Καὶ μήπως κάνει καὶ λίγαις δουλειαῖς ὁ ἀνθρώπος!... Αὐτὸς μονάχος θὰ πλύνῃ τὰς πλάκες τῆς ἐκκλησοῦλας, αὐτὸς θὰ ξα-ραχνιάσῃ τοὺς τοίχους, θὰ ξεσκονίσῃ τὰ ποντικοφαγωμένα βιβλία, θὰ καθάρισῃ τὰ καντήλια καὶ θὰ πλύνῃ τὰ μανάλια, θὰ σφουγγίσῃ τὰ κονίσματα, θὰ σαρώσῃ τὰ στασίδια, θὰ βάψῃ μὲ τὸ πιὸ ἀστραφτερὸ χρῶμα τὸ πάγιο τῶν ἐπιτρόπων, θὰ πλέξῃ στεφάνια γιὰ τὰς πόρταις, θὰ σιγουρίσῃ τὰ ταξίματα καὶ τὰ χαρίσματα τῶν πιστῶν, θὰ βάλῃ τέλος τὰ πόδια του σ' ἀδιάκοπο ἀτμό, θὰ ιδρώσῃ χίλιας στιγμαῖς τὴν ὥρα, θὰ μπαιλίσῃ στὰ ὕστερα, καὶ γιὰ ὅλ' αὐτὰ θὰ μείνῃ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἑαυτοῦ του, ἐν τὰ καταφέρῃ νὰ εὐχαριστηθῇ ὁ κόσμος, καὶ νὰ γίνουν ὅλα μὲ ἡσυχία καὶ τάξι. Εἶνε νὰ τὸν λυπάται καὶ νὰ τὸν ζηλεύῃ κανεὶς μαζὶ, αὐτὸν τὸν ἀνθρώπο. Κατὰ δεύτερο λόγο ἐρχονται οἱ μεταπράτηδες, γιὰτὶ ἄλλοιῶς δὲν μπορούμε νὰ τοὺς ποῦμε. Αὐτοὶ πάντα εἶνε ἀμαξάδες, καφετζήδες, τσαρουχάδες, κάθε καρδιάς καρδί, ἀν-

θρωπάκι που πετάνε τὴ σκούφια τους γιὰ... πανηγύρι. Βρίσκουν ἀπὸ τὴν παραμονὴ ἕνα παληάλογο τὸ φορτάνουν μὲ δυὸ-τρὲς βίκαις κρασί, μὲ λίγο συριανό, μὲ μερικὲς μποτίλλιες μαστίχα καὶ μέντα, μὲ κᾶνα παλιοτενεκέ, μὲ κᾶνα γκιογούμι, κ' ἐμπρός. Μόλις φτάνουν ἀραδιάζονται ὁ ἕνας στὸ πλάι τοῦ ἄλλου, κουλλουρόνουν τὸ ἐξωκκλησάκι, ἀπλώνουν καμμιὰ τέντα γιὰ τὸν ἥλιο, ἀραδιάζουν μπροστὰ τους ταῖς μποτίλλιας, ζώνουνται μιὰ μεγάλη ποδιά, ἀπὸ χέρια μάλιστα. Κι' ὅμως αὐτοὶ εἶνε ποῦ δίνουν ζωὴ στὸ πανηγύρι, αὐτοὶ 'νε ποῦ χύνουν τὴν ὄρεξι στὸν κόσμον, ποῦ ἀψόνουν τὸ γλέντι, καὶ δροσίζουν τὰ λαρύγκια, κι' ἀνάδουν τὰ κεφάλια, καὶ θερμαίνουν τὰ αἷματα, καὶ τονίζουν τὰ τραγούδια. Ἄς βάλουμε τώρα καὶ τοὺς βλάχους, ἢ τοὺς Ἀμπλανήτες, ποῦ βρίσκονται ἐκεῖ ὀλόγυρα, καὶ βρίσκουν τὸν καιρὸ νὰ κάμουν τὸν χασάπη μὲ καμμιὰ κατοχρονίτικη γίδα. Ὁ κόσμος ὅμως ποῦ θέλει νὰ γλεντήσῃ κάνει τὸ κουμάντο του ἀπὸ τὴν πόλι. Στὰ πιά μακρονὰ πανηγύρια μαζεύονται πιρῆαις πιρῆαις, θηλυκοὶ κι' ἄρσενικοὶ καὶ δυνάμει τοῦ περὶ ρεφενῆ νόμου, φροντίζουν νὰ μὴ λείψῃ τίποτις ἀπὸ τὰ τραπέζια. Σ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως ἔχει πέρασι ὁ λαὸς καὶ μόνο, τ' ἀληθινὸ καὶ δροσερὸ αὐτὸ λουλούδι τῆς χώρας, καὶ ἡ λεγόμενη ἀριστοκρασία—σὰν πῶς κατάντησαν καὶ τὰ χωριά μας σήμερα, κάνουν κ' ἐκεῖ κοινωνικὴ διάκρισι!—δὲν παρκασκοτίζεται γιὰ τέτοια φυλλοπηδήματα. Τὸ πολὺ, πολὺ μπορεῖ νὰ φανερωθῇ ὡς ἐκεῖ μὲ κᾶνα ἀμάξι. Στὰ ὁμορφὰ αὐτὰ πανηγύρια, στὰ γλυκὰ αὐτὰ ξεφαντώματα, ἀνέμετα στρὺς μεθυστικούς ἐκείνους τύπους, δὲ μπορεῖ παρά μόνο ὁ ἀργάτης νὰ γλεντήσῃ παρά μόνο ὁ ψαράς νὰ χαρῆ. Ὁ ἀργάτης ποῦ σὲ συγκινεῖ βαθύτατα, καὶ σὲ κάνει νὰ δακρύζῃς εὐλογημένο δάκρυ, σὰν τὸν βλέπῃς νὰ γυρνᾷ ἀπ' τὰ χωράφια τὸ βράδυ μὲ τ' ἀγκομάχημα στὸ στόμα, μόλις κρατημένος στὰ πόδια του, κι' ἀνοίγοντας ὅμως τὰ σκασμένα καὶ χοντρά του χεῖλη σὲ πρόσχαρο χαμόγελο μπροστὰ στὴ γυναικούλα του, καὶ στὴ γελοῦμενη θωριὰ τοῦ μωροῦ του. Καὶ πόσο συγκινητικὴ εἶνε ἡ μεγάλη ἐκείνη χαρὰ, καὶ τὸ ξεφάντωμα τοῦ πανηγυριοῦ!... Κάθε δεντράκι, κάθε μυρωμένος ἴσκιος, κάθε δροσερὸ λιθαδάκι, ἀντηχεῖ ἀπὸ λιγυρὰ τραγούδια, καὶ ἀργυρὰ γέλια. Τ' ἀψηλὰ τοῦ Ἀγιάννη δέντρα σχηματίζουν ἕνα θόλο μεγάλο ἕναν ἴσκιον πράσινον κ' ἐκεῖ μαζεύεται ὁ περισσότερος κόσμος, ὅσο ποῦ θὰ ἀποφαλῆ ἡ λειτουργία. Καὶ ὕστερα τὸ κάθε γελαστὸ καλυβάκι, τὸ κάθε ζηλευτὸ σπιτάκι τῶν σταφιδιῶν καὶ τῶν ἀμπειλιῶν ἀνοίγει τὴ πόρτα του, καὶ τὰ παράθυρά του πρὸς τὴ μεγάλη ἐκείνη πρασινάδα τοῦ κάμπου, ποῦ τὴν φιλεῖ ἐρωτευμένα χαμηλὰ χαμηλὰ ἢ γαληνευμένη λιμνοθάλασσα. Διαλέγουν πάντα τὸν

καλό τὸν ἔσκιο ἀποκάτω ἀπὸ θολωτὰ πλατάνια καὶ σκληροτράχηλαις κατάφυλαις λεύκαις· ὁ καπνὸς τῆς φωτιᾶς καὶ τῆς ἀνθρακιᾶς σηκόνεττι ἐκεῖθε στὸν καλοκαιρινὸ οὐρανὸ διάφανος, καὶ σχηματίζει ὁμορφαις κολύβαις πλημμυρισμέναις ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολίῃ τοῦ ἥλιου· οἱ ἄντρες παραστέκουν στῶν ἀρνιῶν τὸ ψήσιμο, τὰ κορίτσια τὰ ξεπλανᾷ ἡ ὁμορφιά τῆς γῆς, ὁ ἀνασσαμὸς τῆς ἀνοιξὸς καὶ τρέχουν, καὶ χάνονται ἀνάμεσα στὰ φιδωτὰ καὶ θολωτὰ ἀπὸ κατάφυλαις πράσιναις καλαμιαῖς μονοπάτια, πέρα στὰ σπαρμένα χωράφια, στὰ καλοκλαδευμένα κλήματα. Καὶ παίρνουν τόση χάρι, τόση ὁμορφιά, τόση μαγνητικὴ δύναμι, μέσα σ' ἐκείνη τὴν ἐξοχή! Θαρρεῖς πῶς ὅλοι ἔχουν ἓνα κόψιμο, ἀπὸνα καλοῦπι πῶς ἔχουν χυθῆ. Γελασταῖς, γελασταῖς μὲ τὰ γλυκύτερα χρώματα ἀπάνω τους, μὲ ταῖς πιὸ χαριτωμέναις ποδίτσαις τους, ποῦ σὲ σκλαβόνουν τόσο σφιχτά, μὲ τὰ κομψὰ ἀναστήματά τους, τὰ τورνευτὰ μέλη τους, τὰ παιδικὰ κουνήματα, τὴν περίσσια ἀμέλειά τους, ξέσκεπες, μ' ἀνεμισμένα μαλλιά, μὲ καμμιά πλεξίδα μακρὰ μακρὰ καὶ καλοπλεγμένη, μὲ κᾶνα λεπτὸ λεπτὸ ἀραχνομάντηλο στῶμορφο κεφαλάκι τους, τρέχουν σὰν Νερκίδες, πετοῦν σὰν πουλάκια, γελοῦν σὰν ἀγγελούδια. Ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ποῦ θὰ συναπαντηθοῦν τὰ μάτια του μαζί μὲ τὰ δικά τους. Καὶ τί μάτια!.. Μάτια ποῦ κλειοῦν τὸν Διάλο μέσα σταῖς κόραις τους. Καὶ νὰ τὰ συντυχαίνης ξαφνικὰ ἀνάμεσα στ' ἀψηλὰ ἀστάχυα τοῦ χωραφιοῦ, περιτριγυρισμένα ἀπὸ χρυσάφι, μαλλιῶν, κι' ἀπὸ χρυσάφι ἀσταχυῶν. Καὶ νὰ καρφόνουνται ἴσια καταπάνω σου, νὰ σὲ περονιάζουν φλογισμένα, νὰ σοῦ χαμογελοῦν δαιμονικά, καὶ νὰ κλαῖνε ὑγρὰ μέσα σταῖς βλεφαρίδες τους, καὶ νὰ γελοῦν μαζί μὲ τὴ ξαστεριά τοῦ οὐρανοῦ, καὶ νὰ παίζουν μαζί μὲ τὸ τρελλὸ μαϊστραλάκι τῆς θάλασσας... Ὅμορφαις μέσα στὴν ὁμορφὴ ἐκείνη φύσι!...

Μάγεμμα ἡ φύσι κ' ὄνειρο στὴν ὁμορφιά καὶ χάρι ....

Μάγεμμα, κι' ὄνειρο, ποῦ ἄμποτε νὰ μὴ ξυπνοῦσε κανεὶς ἀπὸ δαῦτο, μέσα στοῦ κόσμου τὴ πεζότητα, καὶ στῆς ζωῆς τὸν σκληρὸ ἀγῶνα. Ἄμποτε ν' ἀποκοιμοῦσε τῆς ψυχῆς του τὰ ὄνειρα στὴν ἀρμονικὴ ἐκείνη ὄρα, μιὰ γιὰ πάντα, μέσα στὸ ἀτέλειωτο γύρισμα τοῦ χρόνου. Ἐκεῖ δὲ μπορείς νὰ κάμης ἓνα βῆμα, νὰ περάσης μιὰ ρεμματιά, ν' ἀναβῆς μιὰ ράχι τοῦ Ζυγιοῦ, νὰ πάρης ἓνα χλοερὸ μονοπάτι καὶ νὰ μὴν ἀνοιχθῆ μπροστὰ σου καὶ μιὰ καινούργια εἰκόνα. Ἐδῶ τὸ χαμηλὸ καλύδι χωρίζει τόσο γραφικὰ ἀπὸ τὴν πρόσχαρη ὄψι τῶν ἐξοχικῶν σπιτιῶν, ἐκεῖ ἡ πλεχτὴ φυλάχτρα τοῦ δραγάτη στὴν κατάφυλη κορφή τῆς λεύκας δὲν παραλλάζει τόσο ἀπὸ φωλιά πουλιοῦ, παρὰ πέρα χύνει τόση ἀρμονία τὸ ἀκούραστο κατρακύλισμα τοῦ ρυακιοῦ, τὴν κρυμμένο σὲ

πυκνὸ δάσος ἀπὸ ροδοδάφναις, καὶ τὸρα φανερὸ κι' ἡλιοφώτιστο μὲ τ' ἀσημένια πετραδάκια του στὸ βυθὸ του, καὶ τοὺς ἀνθοςπαρμένους ὄχτους του στὸ πλάι του, παρέκει τοῦ νερόμυλου τ' ἀδιάκοπο βογκητό, ἀψηλότερα χαράδραις καὶ λαγκαδιαῖς ἄλλου ἡλιοφώτισταις, κι' ἄλλου σκοτειναῖς καὶ γεμάταις μυστήριον, ραχούλαις στρογγυλαῖς πρασινισμέναις καὶ φορτωμέναις πρόβατα, καὶ γεμάταις θυμάρια, καὶ μὲ γλυκὸ ἀντίλαλο βελασμάτων καὶ κουδουνιῶν, ἐδῶ ἐρημιὰ ποθητὴ, ἐκεῖ ζωὴ ἀγαπημένη ἐδῶ σιγαλιὰ βαθύτατη, κι' ἐκεῖ φωνὴ γελαστή, καὶ γέλιο ἀσημένιον, ἐδῶ ἀηδονιοῦ λαρυγγισμοί, βοσκοῦ σούρισμα, βουκόλου χούγιασμα, ἀχὸς κοπαδιοῦ, κι' ἀχὸς φλογέρας, ἐκεῖ χελιδονιοῦ ἀτέλειωτο λάλημα, τσαπιοῦ σήκωμα στὸν ἀέρα, ἀγκομάχημα δουλευτοῦ, γλυκὸ τραγοῦδι Ροῦμελης, πρόσχαρη θωριὰ ἐλισστασιοῦ, βαθὺ περιβολιοῦ μυστήριον, κι' ἀνθοςπαρμένου τόπου ἀναπνοή. Καὶ πέρα στὴν ἀκροθαλασσιὰ τὸ Μεσολόγγι, ἓνας μικρὸς σωρὸς ἀπὸ μικρὰ σπιτάκια κάτασπρα στὴν ἀντηλιά, ροδοβαμμένα στὴ δύσι, θαμπὰ στὴ καταχνιὰ τῆς ἀνατολῆς, ἓνας μικρούλης φράχτης, σωτήρας τῆς Ρωμηοσύνης, ποῦ ἔκαψε λιθάνι θαυμασμοῦ στ' ὄνομά του ἢ ἀνθρωπότης, πᾶφηκε τὸ ὕστερνὸ τῆς ψυχῆς του φύσημα ὁ Βύρων.

Ὅσ' ἀρχίζει ὁ ἥλιος καὶ κατεβαίνει πρὸς τὴ δύσι του, τόσο ξεθυμαίνει καὶ τὸ πανηγύρι. Ἀγάλι' ἀγάλια οἱ παρῆαις, ὕστερα ἀπὸ τὴν κούρασι ὅλης τῆς μέρας κατεβαίνουν στὴ πύλη μὲ περίσσια ὄρεξι ἀκόμα. Ὑστερονὰ ἀπομένουν τὰ νταούλια, κ' ὕστερνότεροι οἱ μεταπράτηδες κ' ὁ... ἐπιτροπάκος Τ' ἀμάξια ἀνταμόνουνται μὲ τὰ φορτωμένα ἀπὸ σκαμνιά καὶ πάγκους κάρρα. Ἄν τύχη νὰ μὴ παίξῃ μουσικὴ στὴ Τουρλίδα ἔρχεται πρὸ πολλὸς κόσμος ἀπὸ τὴ Πύλη ἴσια μ' ἐκεῖ. Ὁ δρόμος τοῦ Μπουχωριοῦ γεμίζει τότες ἀπὸ πλῆθος. Ἐκεῖ κοντὰ στὰ Ταμπακαριά σὲ κᾶνα λιοστάσι αὐτοκαμωμένο βελούχι ἀπλόνει τὰ σκαμνιά του κ' ὅσο νὰ πέσῃ ὁ ἥλιος πέρα στὰ βουνὰ τοῦ Ξερόμερου, καὶ νὰ βραδυάσῃ περπατάει ἐκεῖ ὁ κόσμος. Κι' ὅταν ὁ κάμπος χαθῇ μέσα στὸ πρωτοσκοτίδιο, κι' ὁ Ζυγὸς μὲ τὰ μάγια του μόλις ροδοκοκκινίζει ἀψηλὰ στὰ κορφοβούνια του κ' ἡ θάλασσα πέρα ξυπνᾷ στὰ πρῶτα φιλιὰ τῆς νυχτερινῆς αὔρας, ὁ κόσμος χύνεται στὴν πόλι, στὴ Τουρλίδα σταῖς γειτονιαῖς, καὶ ξαρναχίζουσι τὰ τραγοῦδια, τὰ γέλια, οἱ περίπατοι, οἱ ἔρωτες, καὶ ἡ χαρὰ πέρ' ἀπ' τὰ μεσάνυχτα. Ἐξω τὸ ἐρημοκλισησάκι βουβὸ κι' ἐρημο τὸρα, κᾶνα τσουμπανόπουλο ξεγελασμό ἀπὸ τῆς νύχτας τὰ κάλλη καὶ τοῦ φεγγαριοῦ τὸ φῶς γυρμένο στὴ μηλίτσα του σκορπᾷ κᾶνα τρεμουλιαστὸ τραγοῦδι στὸν ἀέρα μὲ τὴ φλογέρα του, καὶ κᾶνας σκεπτικὸς διαβάτης, ὕστερνὸ ἀπομεινάρι τοῦ πανηγυριοῦ, ἀπομένει ἀκόμα ἐκεῖ στὴν ἐρημιὰ κρατημένους ἀπὸ καμμιὰ γλυκειὰ ἐνθύμησι.

Μήτσος Χατζόπουλος.